

Lårben

Hitta i dokumentet

[Indikationer](#)
[Kontraindikationer](#)
[Modalitet](#)
[Patientförberedelser och säkerhet](#)
[Läkemedel/kontrastmedel](#)
[Strålskydd](#)
[Undersökningsprocedur](#)

[Utförande](#)
[Dokumentation](#)
[Patientens eftervård](#)
[Standardbilder](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Indikationer

Fraktur, frakturkontroll, destruktion.

Kontraindikationer

Modalitet

Detektor.

Patientförberedelser och säkerhet

Kontrollera ID och att rätt organ och rätt sida undersöks.

Läkemedel/kontrastmedel

Strålskydd

Allmänt strålskydd, se [vårdriktlinje](#).

Patientgrupp	Undersökning	Effektiv dos (mSv)	Motsvarande tid bakgrundsstrålning
Vuxna	Lårben	0,009	3 dagar
4-5 år	Lårben	0,01	1 vecka
0-48 månader	Lårben	0,006	2 dagar

Fråga fertila kvinnor 15 till och med 50 år om graviditet.
Använd gonadskydd för pojkar och män upp till och med 50 år.
Läs mer i vårdriktlinje om [gonadskydd och graviditet](#).

Undersökningsprocedur

Patienten är liggande. Höger och vänster lårben markeras med avsedda märken. Dessa ska synas i bildfältet. Placeras på lateralsidan.

Utförande

Fraktur, destruktion, skelettförändring

Frontal och sida på proximala och/eller distala lårbenet

Diafysär fraktur + första postop kontroll

Frontal orto lårben (Vbg och Kba)

Frakturkontroll, felställning

Ortbild på frontalen, vanliga sidobilder.
Båda lederna ska vara med på bilderna.

Dokumentation

Utförande röntgensjuksköterska fyller i sitt ID.
Dokumentera allmänt strålskydd.
Dokumentera om avvikelse sker.

Bildkriterier/rekonstruktioner/bildbearbetning/arkivering

Hela lårbenet inklusive höftled och/eller ledspringan i knäleden ska vara med på både frontal- och sidobilden.

Frontal proximala delen

Benet lite inåtroterat.
Centrera så att höftleden och så mycket som möjligt av femur kommer med på bilden.

Frontal distala delen

Benet lite inåtroterat.
Centrera så att knäleden och så mycket som möjligt av femur kommer med på bilden.

Frontal orto lårben

Centrera mitt på lårbenet. Vinkla laserkorset cirka 3 cm ovanför höftleden och cirka 3 cm nedanför knäleden. Blända ut på första positionen så att höftleden och knäleden på andra positionen är med utan att ändra bländningen. Hela lårbenet ska vara med på bild.

Sida proximala delen

Som höftaxial, vertikal eller horisontell strålrättning.
Patienten ligger på aktuell sida med femurs laterala sida mot detektorn.
Det friska benet på kudde framför det sjuka.
Vinkla cirka 25-30° kaudalt och centrera så att höftleden och så mycket som möjligt av femur kommer med på bilden.

Sida distala delen

Distala delen med knäleden.
Femurs laterala sida mot detektorn.
Rak knäsida.
Centrera så att knäleden och så mycket som möjligt kommer med på bilden.
Frontalbild av knäleden ska vara vinkelrät mot sidobilden.

OBS!

Avlägsna aldrig skenor eller stödförband utan läkares tillstånd.

Bildbearbetning och arkivering

Ansvarig röntgensjuksköterska kontrollerar att bilderna är tagna med rätt ID och att sidomarkering är korrekt.
Ansvarar även för att bilderna är rättvända och rätt hängda enligt hängningsmall.

Samtliga tagna bilder sändes till PACS. Efterbearbetning som beskärning av kroppsytta på tagen bild bör undvikas.

Patientens eftervård

Standardbilder

Lårben frontal

Lårben sida

Frontal distalt

Sida distalt

Orto frontal

Uppdaterat från föregående version

2023-05-16: Årlig uppdatering utan ändring.
2022-06-14: Årlig uppdatering utan ändring.
2020-01-03: Allmän uppdatering. Stråldostabell.
2019-10-30: Årlig uppdatering utan ändring.
Uppdaterat pga. nytt skelettlabb.

